

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 73.575 van 11 mei 1998
in de zaak A. 44.191/IX-136.**

In zake : Albert HOLSTERS,
die woonplaats kiest bij
Advocaat J. THIEBAUT,
kantoor houdende te HALLE,
Bergensesteenweg 54

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
Minister van Financiën.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat Albert
HOLSTERS op 26 april 1991 heeft ingediend om herstel-
vergoeding wegens buitengewone schade te eisen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van
antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur
E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de beschikking van 15 februari 1993
die de neerlegging ter griffie van het verslag en van
het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
partijen en gezien de laatste memorie van verzoeker;

Gelet op de beschikking van 31 maart 1998
waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 4 mei 1998;

Gehoord het verslag van Staatsraad J. SMETS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat J. NOLMANS die, loco Advocaat J. THIEBAUT, verschijnt voor verzoeker, en van Inspecteur J. DE VLEESCHOUWER, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Verzoeker was ontvanger A bij de administratie van de B.T.W., registratie en domeinen. Met een koninklijk besluit van 19 december 1989 wordt hij met ingang van 11 oktober 1989 ambtshalve en zonder opzegging uit zijn ambt ontslagen. Het annulatieberoep tegen dat besluit werd verworpen bij arrest nr. 70.879 van 19 januari 1998. Sedert zijn ontslag is verzoeker zelfstandig fiscaal adviseur.

1.2. Op 2 mei 1990 valt de nalatenschap van Laurent VENTURA open. Uit zijn testament blijkt dat hij Albert LOUVOIS als algemeen legataris had aangesteld. In de nalatenschap bevindt zich een onroerend goed. Overeenkomstig artikel 20 van het Wetboek der successierechten wil algemeen legataris LOUVOIS het onroerend goed laten waarderen middels een controleschatting. Hij richt daartoe op 12 september 1990 een aanvraag aan het kantoor van de ontvanger waar de aangifte van de nalatenschap moet gedaan worden, en stelt voor verzoeker als schattingsexpert aan te wijzen.

1.3. In een nota van 14 september 1990, gericht aan de gewestelijke directeur van de registratie te Brussel, schrijft de ontvanger a.i. van het tweede kantoor der registratie te Brussel omtrent het voorstel om verzoeker als expert aan te duiden wat volgt :

"(...) Je ne connais pas cet expert. Je n'ai aucune objection à formuler quant à la désignation de cet expert et propose dès lors de faire droit à la requête".

1.4. Op 2 oktober 1990 richt verzoeker een brief aan de directeur-generaal van de administratie van de BTW, registratie en domeinen. Hij laat daarin weten vernomen te hebben dat de gewestelijke directeur van de registratie te Brussel zou weigeren zijn aanstelling als schatter van een onroerend goed uit de nalatenschap van Laurent VENTURA goed te keuren. Verzoeker wijst op zijn bekwaamheden als schatter, en meent dat een weigering tot aanstelling arbitrair zou zijn en zou neerkomen op broodroof. Hij doet gelden dat er geen wettelijke bezwaren zijn tegen zijn aanstelling en betoogt voorts :

"Indien de beslissing er van zou uitgaan dat de opdracht niet op een objectieve wijze zou vervuld worden, kan dit enkel op een onrechtmatig vooroordeel gesteund zijn en zou dus blijkbaar op persoonlijke gronden getroffen zijn. In dat geval zou de beslissing dan ook arbitrair zijn en derhalve strijdig met de beginselen van goed bestuur".

Verzoeker vraagt tenslotte dat hem de kans zou worden geboden om op objectieve basis zijn waarde als deskundige aan te tonen.

1.5. In een nota van 16 oktober 1990 vraagt de gewestelijke directeur te Brussel advies aan de directeur-generaal omtrent de mogelijke aanstelling van verzoeker als schatter. Hij wijst er op dat er redenen zijn om aan de onpartijdigheid van verzoeker te twijfelen, onder meer omwille van een aantal aangespannen

rechtsgedingen. De gewestelijke directeur stelt voor "aan de Heer HOLSTERS te laten weten dat de administratie hem voorlopig niet kan aanvaarden als deskundige in een voorafgaandelijke schatting".

1.6. Na twee interne dienstnota's die er op gericht zijn verdere inlichtingen omtrent verzoeker te verzamelen, wordt op 5 december 1990 beslist verzoeker te weigeren als controleschatter, en met een brief van dezelfde datum wordt die beslissing ter kennis van verzoeker gebracht". Die brief luidt als volgt :

"Uw brief van 2 oktober 1990 betreffende uw aanstelling als deskundige voor de voorafgaande schatting inzake de nalatenschap van de heer Laurent Ventura te Brussel, overleden op 2 mei 1990, had mijn bijzondere aandacht.

Ik moet U mededelen dat de Administratie beslist heeft U te weigeren als deskundige wegens de gegronde twijfel inzake uw objectiviteit ten aanzien van de Administratie gelet op de procedures die hangend zijn tussen U en de Administratie".

1.7. Met een verzoekschrift van 31 januari 1991, ter post afgegeven op 1 februari 1991, wordt een annulatieberoep ingesteld tegen de beslissing tot weigering van verzoeker als controleschatter, en wordt een eis tot herstelvergoeding wegens buitengewone schade ingediend (zaak nr. 43.773/IX-149). Eveneens met een brief van 31 januari 1991 zendt verzoekers advocaat een kopie van het verzoekschrift naar de Minister van Financiën. Hij stelt deze tevens "in gebreke en vordert betaling van de schadeclaim in idem gelibelleerd, ter vergoeding van de buitengewone schade hem door uw administratie veroorzaakt".

1.8. Het voorliggende verzoekschrift werd ingediend op 26 april 1991;

2. Over de rechtspleging.

Overwegende dat er geen aanleiding is om in te gaan op de vraag van verzoeker tot samenvoeging van onderhavige zaak met de zaak G/A. 43.773/IX-149; dat een goede rechtsbedeling daarentegen vereist dat de zaken afzonderlijk zouden worden behandeld;

3. Over de bevoegdheid van de Raad van State.

3.1. Overwegende dat de verwerende partij doet gelden dat de Raad van State onbevoegd is om kennis te nemen van de voorliggende eis, nu blijkt dat verzoeker zijn buitengewone schade toeschrijft aan een fout vanwege de overheid, zodat hij bij de gewone rechtbanken een vordering tot schadevergoeding kan indienen op basis van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek;

3.2. Overwegende dat verzoeker repliceert dat de exceptie faalt omdat de wet aan geen enkele andere instantie (rechtbank of andere) de bevoegdheid toekent om over de betwisting in kwestie recht te spreken en omdat de weigeringsbeslissing van 5 december 1990, die ten grondslag ligt aan voorliggend geschil, geen subjectief recht raakt, zodat de Raad van State bevoegd is; dat hij stelt dat opdat een gewone rechtbank bevoegd zou zijn om recht te spreken over verbintenissen buiten overeenkomst, het determinerend is te weten of de schadeveroorzakende feiten als aquiliaanse fout kunnen worden gekwalificeerd; dat hij betoogt dat een beslissing van een bestuur die wordt vernietigd, door dat enkele feit geen fout in de zin van artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek uitmaakt, maar ook een louter schadeveroorzakende daad kan zijn, welke dient te worden hersteld middels een herstelvergoeding;

3.3.1. Overwegende dat geschillen over burgerlijke rechten krachtens artikel 144 van de Grondwet tot de uitsluitende bevoegdheid van de hoven en rechtbanken van de Rechterlijke Macht behoren; dat de Raad van State krachtens artikel 11, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts uitspraak doet over de eisen tot herstelvergoeding wegens buitengewone schade veroorzaakt door een administratieve overheid "als geen ander rechtscollege bevoegd is"; dat uit die bepalingen volgt dat geschillen betreffende het recht om op grond van de artikelen 1382 en volgende van het Burgerlijk Wetboek schadeloosstelling te vorderen van het bestuur wanneer het een onrechtmatige daad pleegt, tot de uitsluitende bevoegdheid van de genoemde hoven en rechtbanken behoren; dat de Raad van State zich onbevoegd dient te verklaren wanneer zulk een geschil voor hem wordt gebracht;

3.3.2. Overwegende dat verzoeker zich te dezen ter ondersteuning van zijn eis tot herstelvergoeding beroept op foutief, schuldig gedrag van het bestuur; dat hij immers in essentie aanvoert dat de fiscale administratie noch over objectieve, noch over subjectieve gronden beschikte om hem als controleschatter te weigeren, dat de weigeringsbeslissing bijgevolg niet steunt op deugdelijke motieven en dat zij bovendien werd genomen met de miskennis van de beginselen van behoorlijk bestuur; dat het hier gaat om evenzovele onwettigheden en dus fouten die verzoeker het bestuur aanwrijft; dat hij overigens een annulatieberoep heeft ingesteld tegen de beslissing om hem als controleschatter te weigeren, waardoor hij noodzakelijkerwijze van oordeel is dat het bestuur een onwettigheid heeft begaan en dus foutief heeft gehandeld; dat de Raad van State bijgevolg onbevoegd is om van voorliggende eis tot herstelvergoeding kennis te nemen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De eis tot herstelvergoeding wegens buitengewone schade wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van de vordering, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op elf mei 1900 achtennegentig, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	eerste voorzitter van de Raad van State,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	J. SMETS,	staatsraad,
	M. MILOJKOWIC,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

M. MILOJKOWIC.

G. BAETEMAN.